

Zenbat dire munduan goizik biluziak
 Laidoen jasaiteko menerat jautsiak,
 Eskuak baitutuzte aurreri utziak
 Ongi eginen ordain gaizki ikusiak.

PEDRO DIBARRART,
Baigorrikoa.

SU ONDUAN¹

Gau illun ta tristea
 Asi da etortzen,
 Elurrak kanpo danak
 Ditu estaldutzen,
 Artzayak ardichoak
 Salechean sartzen
 Ditu; ta chorichoak
 Dirade siltzen;
 Eleizako dorrean
 Ezkillak du jotzen,
 Ta zeruba dijoa
 Tristetzen... tristetzen.
 Chiminitatik kea
 Gora da alchatzen,
 Arbolak ostoa gabe
 Tantai dira ikusten,
 Otx gogorra gorputzan
 Gogor da sartutzen,
 Eta arkitzen gera
 Penatzen... penatzen...

Banan sartu gaitezen
 Baserri chokuan,
 Eta anchen segiran
 Sukalde chuluan.
 Jarri gaitezen pozez
 Suaren onduan,
 Eseririkan ango
 Aulki goratuan.
 Amonacho zarraren
 Aldamen gozuan,
 Gu bezin doatsurik
 Ez da, ez, munduan;
 Pensamentu charrikan
 Ez degu buruan,
 Penarik, negarrik ez
 Iñolaz barruan,
 Kontu izugarririk
 Ez degu goguan...
 Bakarrik da bizitzen
 Onela zeruan.

(1) Véase pág. 277.

Egur sendoarekin
 Suba egiñikan,
 Onla gure gorputzak
 Ark beroturikan,
 Gaztañ gozo, gozoak
 An ipiñirikan
 Chirt... chirt... suben soñua
 Guk aditurikan,
 Arkitzen gerade, bai,
 Oso pozturikan;
 Ez da orain guretzat
 Batere penikan,
 Alaitasun gozoa
 Ta poza baizikan.
 Bañan atera ezker
 Baserritatan,
 Ez degu arkituko
 Poz au iñundikan,
 Dagolako basoan
 Ondo gorderikan.

Ikusi nai ezker
 Poza ta pakia,
 Su gozoen ondoan
 Denak elkartzia,
 Ez dago besterikan
 Echean sartzia,
 Eta an sukaldean
 Ura ikustia;
 Begira aitonacho
 Zar, zuri gorria,
 Kantatzen aurchoari
 Osoro alaia.
 Begira amonacho
 Ezti, langillia,
 Suba piztu naiyan
 Chit bizi, bizia,
 Eta an maukutsian

Ayenchen semia,
 Eta maya ipintzen
 Onen emazia.

Jostatzen ari dira
 Aurchoak pozturik,
 Aitonaren kontuak
 Gogoz entzun nairik.
 Afaltzera maiyian
 Denak elkarturik,
 Azten dira lenbizi
 Otoitza egiñik.
 Afaiya bukatzean
 Eskerrak emanik,
 Jaungoikoari gogoz
 Biotz, biotzetik,
 Alchatutzen dirade
 Segiran mayetik,
 Aurchoari aitonak
 Kontuak esanik
 Oieratzen dirade
 Pakez chit beterik,
 Pake au izateko
 Beti erreguturik.

¡Zein gozorik dijoan
 Onla, bai, biziya,
 Kezka triste charrikan
 Gaberik guztiya!;
 Bañan munduban ez da
 Guztiya eztiya,
 ¡Tristetahunak... penak...
 Naigabe larriya!

Begira zagun penaz
 Ichaso aundira,
 Arrantzale gaiñoen
 Chalupa chikira;

.

Begiratzen badegu
 Bai, guk baserrira,
 Poza ta alaitasuna
 An ikusten dira;
 Penak, begiraturik

Arrantzako ontzira.

.

¡Zenbat gauza gogorak
 Munduban, bai, dira!

BONIFACIO ECHEGARAY.

FUNDACIÓN DE VILLAS

(CONTINUACIÓN)

Otro de los privilegios más memorables de que gozó Segura, fué el otorgado por Enrique IV en Madrid á 14 de Enero de 1467, para que no se exigiesen á aquella villa los once mil maravedis de la moneda nueva que cada año le tocaba pagar por razón del pedido ordinario. El ya recordado Gorosábel, á cuya autoridad deferimos con gusto en cuanto se relaciona con las vicisitudes que atravesaron los municipios de Guipúzcoa, cuyos archivos examinó en su mayoría con laudable diligencia, dice que esta exención se fundaba en los muchos servicios que Segura prestaba á Su Majestad, «y en las muertes, gastos, robos y daños de haciendas que recibían sus habitantes en las guerras de Navarra, y por causa de los movimientos de Castilla, en que habían tenido mucha lealtad y voluntad con obra en su real servicio».¹ Para que pueda formarse más cabal y exacta idea del encarnizamiento con que por aquellos tiempos se peleaba entre Guipúzcoa y Navarra, bastará indicar que así como los documentos existentes en los pueblos guipuzcoanos hablan de los daños y

(1) Gorosábel (don Pablo) loc. cit.